

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**
з освітньо-професійної програми «Соціально-психологічна
реабілітація»
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 231 «Соціальна робота»
галузі знань 23 «Соціальна робота»

Голова фахової атестаційної комісії

_____ / Оксана ВИТРИХОВСЬКА /

Тестове завдання для вступу на програму підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти складається з 30 запитань із комплексу дисциплін фахової підготовки. За характером формування відповідей використовуються завдання закритої та відкритої форм. Завдання закритої форми представлені запитаннями, що потребують обрання однієї або кількох відповідей із запропонованого набору варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності. Відкритими є запитання, в яких необхідно коротко відповісти на поставлене питання (одним словом чи словосполученням, вписати формулу), дати числову відповідь або вказати результат розрахункової задачі.

***Перелік дисциплін та їх розділів,
що виносяться на вступне випробування***

1. Технології соціальної роботи

Технології соціальної роботи: сутність та специфіка
Класифікація технологій соціальної роботи
Інноваційні технології соціальної роботи
Класифікація методів соціальної роботи
Характеристика загальнонаукових методів соціальної роботи
Спеціальні методи соціальної роботи
Поняття та ознаки організаційних форм соціальної роботи
Методика підготовки та проведення форм соціальної роботи
Характеристика базових форм соціальної роботи
Технології соціальної роботи в середовищі великого міста
Рекламно-інформаційні технології в соціальній роботі
Технології соціальної терапії
Технології соціальної профілактики
Технології соціальної реабілітації та корекції
Технології соціальної підтримки

2. Загальна психологія

Предмет та завдання психології.
Поняття особистості в психології.
Пізнавальна сфера особистості (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, уява).
Емоційно-вольова сфера особистості.
Індивідуально-психологічні особливості особистості.

3. Основи консультування

Консультування як вид допомоги у соціальній роботі
Види соціально-педагогічного консультування
Особистість консультанта
Етапи консультування
Тестування у практиці консультування
Телефонне консультування
Навички консультативної діяльності
Особливості консультування осіб із розладами поведінки
Особливості консультування осіб, що вживають алкоголь
Особливості консультування осіб у кризових станах
Особливості консультування осіб із суїцидальними намірами
Особливості консультування осіб, які переживають втрату
Особливості консультування осіб, які вживають ПАР

Особливості консультування сімей
Особливості консультування підлітків групи ризику

4. Історія соціальної роботи та соціального виховання

Сутність процесу соціального виховання.
Соціальна допомога в давніх суспільствах
Практика соціальної допомоги у X- XVIII ст.
Система соціальної допомоги в Україні XIX – початку XX ст. та зародження професійної соціальної роботи
Становлення наукових основ соціальної роботи (методи, теорії і моделі). Моделі соціальної політики і соціальна робота
Розвиток вітчизняної системи соцзабезпечення у XX ст. та особливості становлення системи підготовки соціальних педагогів та соціальних працівників в Україні
Історичні тенденції підготовки соціальних працівників та розвитку системи соціальних служб за кордоном
Досвід волонтерської роботи та напрями її вдосконалення. Розвиток недержавних організацій соціальної сфери
Соціально-педагогічний досвід цивілізацій Стародавнього Сходу та Античного Світу
Соціальне виховання в епоху Середньовіччя та Відродження
Становлення та розвиток виховання в Київській Русі
Соціальне виховання в Україні наприкінці XVIII-XIX ст. Соціально-педагогічні ідеї К.Д. Ушинського
Соціальне виховання наприкінці XIX – XX ст. в Україні та за кордоном
Проблеми соціального виховання на сучасному етапі
Державно-правові основи соціальної роботи та соціального виховання в Україні

5. Етика та міжнародні стандарти соціальної роботи

Етичні основи соціально-педагогічної діяльності в Україні та за кордоном.
Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України: принципи та норми етичної поведінки.
Моральна свідомість особистості соціального працівника, її рівні та складники.
Етика соціально-педагогічної роботи з різними клієнтами.
Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника. Поняття про професійне вигорання та супервізію в соціальній роботі.

6. Соціальна психологія

Основні категорії соціальної психології.
Принципи і методи соціальної психології.
Особистість у соціальному світі.
Соціальні установки.
Соціальна психологія груп.
Психологічні особливості соціальної перцепції та спілкування.
Методи та методики соціальної діагностики.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) / А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.Х.Вайнола; загальна редакція А.Й.Капської. – К., 2015. – 164 с.
2. Антонова Н. В. та ін. Консультування і коучинг персоналу в організації : підручник та практикум для бакалаврата та магістратури / за ред. Н. В. Антонової, Н. Л. Іванової. М. : Видавництво Юрайт, 2019. 370 с.
3. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян : навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с.
4. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: Навч. посібник К.: Ніка-Центр, 2019. URL:
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=oYKR9uQAAAAJ&citation_for_view=oYKR9uQAAAAJ:_kc_bZDyKSQC
5. Веретенко О.О. Становлення професії соціального педагога в Україні / О.О. Веретенко // Практична психологія та соціальна робота. – 2017. – № 5. – С. 21- 22. 2. Леонова В.І. Особливості професійної етики майбутнього соціального педагога в закладах соціального захисту дітей // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки. - 2018. - № 6. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nzspp_2018_6_9.pdf
6. Вступ до соціальної роботи /Ред. Семигіна Т.В., Мигович І.І. Київ: Академвидав, 2005.
7. Гальчинська О., Семигіна Т. Інтегрована програма з формування прихильності до АРТ у клієнтів ВІЛ-сервісних організацій та розвитку їхньої економічної самостійності. В 3 ч. Ч.1: Інтеграція програм формування прихильності до АРТ та розвитку економічної самостійності. Київ: Поліграф-плюс, 2017.
8. Гаркавенко Н. В. Соціальна психологія пізньої зрілості : навч. посібник / Н. В. Гаркавенко, С. І. Собкова. Чернівці : Чернівецький нац. у-т, 2018. 240 с.
9. Гаркавенко Н.В. Соціальна психологія адиктивної поведінки: навчальний посібник. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2019. 408 с.
10. Гафарова К. Е. Глобальна трансформація системи соціальних послуг: автореф. дис. ... канд. економ. наук. К., 2011. 20 с.
11. Герило Г.М., Гніда Т.Б., Корнієнко І.О., Луценко Ю.А. Організація соціально-психологічного супроводу дітей, сімей, які постраждали внаслідок військових конфліктів / заг. ред. Ю.А. Луценко. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018.
12. Гуляс І.А. Аксіопсихологічне проектування життєвих досягнень особистості: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 448 с.
13. Дубич К. В. Історія і теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном: навчальний посібник. Львів. 2017. 272 с
14. Дубініна Я. П. Система організації соціальних служб : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота». Одеса : Видавництво «Друк Південь», 2018. 58 с.
15. Зварич І.М., Панок В.Г., Чаплак Я.В., Чернописький О.М. Основи психологічного консультування: навч.-метод. Посібник. Видання 2-ге стереотипне / І.М. Зварич, В.Г. Панок, Я.В. Чаплак, О.М. Чернописький. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. 272 с.
16. Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О., Петрочко Ж. В. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: навчальний посібник: у 2-х частинах. Київ, 2010. Ч. І. 224 с
17. Землянська Н., Семигіна Т. Зміст соціальної роботи з трудовими мігрантами з огляду на специфіку мобільності робочої сили. Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи: м-ли Всеукр.наук.-практ. конф. (Умань, 11 жовтня 2019 р.). Умань : ВІЗАВІ, 2019. С. 50-53.
18. Зозуляк-Случик Р.В. Етика соціально-педагогічної діяльності: навч. Посібник для студ. ВНЗ / Р.В. Зозуляк-Случик, Б.І.Ковбас. – Івано-Франківськ : Симфонія-Форте, 2017. – 212 с 3.

19. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти (Ухвалено Міжнародною федерацією соціальних працівників (МФСП) // Соціальна політика і соціальна робота. – 2018. – № 7. – С. 67-75.
20. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / кол. авторів: Байда Л. Ю., Расюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. К., 2012. 216 с.
21. Кияниця З., Петрочко Ж. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч. Ч. I. Сучасні орієнтири та ключові технології. К.: ОБНОВА КОМПАНІ. 2017. 256 с.
22. Кодекс етики соціального працівника в Україні
23. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навчальний посібник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 406 с.
24. Консультативна психологія: навчальні матеріали он-лайн. URL: https://pidru4niki.com/78013/psihologiya/konsultativna_psihologiya
25. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.
26. Корнієнко І.О. Досвід надання допомоги дітям і сім'ям – жертвам військового конфлікту : практ. посіб. / І. О. Корнієнко, І. М. Лісовецька, Ю. А. Луценко, Д. Д. Романовська. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 152 с.
27. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій., К.: КиМУ, 2017.
28. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики: навчальний посібник Суми: СумДУ, 2020. 192 с.
29. Лаврецький Р.В., Лоза А.С. Етичні дилеми в соціальній роботі // Young Scientist. 2017. № 12 (52). С.81-86.
30. Легка Л. М., Семенча Л. Г. Організація діяльності психологічних служб: Навчальний посібник Львів: "Новий Світ . 2000", 2020. 372 с
31. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: Підручник. Київ: Каравела, 2015.
32. Луценко І. О., Богуш А. М., Калмикова Л. О., Кузьменко В. У., Поворознюк С. І., Рейпольська О. Д. Психолого-педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку з родин учасників АТО і внутрішньо переміщених осіб: концепція, методика, технології : навчально-методичний посібник / за наук. редакцією І.О. Луценко. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 211с.
33. Магдисюк, Л. І., Федоренко, Р. П. Практикум психологічного консультування : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 320 с.
34. Мельничук О.Б. Основи психоконсультування та психокорекція: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Каравела, 2017. 389 с.
35. Методичні вказівки до практичних і самостійних робіт з дисципліни «Основи консультування та кризові ситуації» / укладач Л.О. Колісник. Суми: Сумський державний університет, 2017. 41 с.
36. Михальчишин Г. Гендерний аспект довіри таємниці у соціальному обміні інформацією. The XI th International scientific and practical conference «Theoretical foundations of modern science and practice» (06-07 April 2020) Melbourne, Australia. 2020. С.39-42.
37. Михальчишин Г.Є. Ресурсність системного підходу у терапевтичній допомозі особам літнього віку. Психогенеза особистості: норма і девіація: зб. наук. статей і тез. Луцьк : Вежа, 2019. С. 186–192
38. Мушкевич М. І., Федоренко Р. П., Магдисюк Л. І., Дучимінська Т. І. Психологія молодого сім'ї : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 235 с. 9.
39. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях. Миколаїв: Іліон, 2019. 134 с.

40. Основи психоконсультування: навч. посіб. / упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 200 с.
41. Панок В.Г. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування : навч. посібник/ В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андреева / за заг.ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 384 с.
42. Про затвердження Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України: Наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту від 9.9.2005 р. № 1965. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05>
43. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>
44. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III від 21.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
45. Психологія соціальних і політичних конфліктів: навч. пос. / уклад. С.С.Доскач. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. 108 с.
46. Пшук Н., Стукан Л., Кирилюк Н. Консультування та психокорекція: Навчальний посібник., Вінниця.: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2018. 514с.
47. СемигінаТ. Сучасна соціальна робота: навчальний посібник. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
48. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Омельченко С. О., Тернопільська В. І., Чернуха Н. М., Співак Я. О., Васильєва-Халатникова М. О., Бакуліна О. С., Костенко Д. В., Рут'ян Л. І. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с.
49. Соціальне супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу // Режим доступу: <http://zakon.licasoft.com.ua/component/lica/?href=0&view=text&base=24&id=22856&menu=22913>;
50. Соціальний супровід // Режим доступу: <http://zakon.licasoft.com.ua/component/lica/?href=0&view=text&base=24&id=22870&menu=22927>
51. Степаненко О. П., Андреева Я. Ф Корекція агресивної поведінки дітей з особливими потребами / Актуальні питання теорії і практики інклюзивного навчання у закладах освіти : монографія / [кол. авт.: Гаврилова Н. С., Миронова С. П., Платаш Л. Б., Романюк С. З. та ін.]; за заг. ред. Л. Б. Платаш. Чернівці : Технодрук, 2020. С. 463-494.
52. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник. За заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.
53. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с.
54. Шаповалова Т.М. Економічні основи соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 128с.
55. Ярошенко А.О. Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням гендерно-чутливого підходу. Навч. посіб. Київ. МБФ «Альянс громадського здоров'я». 2017. 112 с. URL: <http://aph.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/posibnyk.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
відповідей вступника на тестові завдання
для вступу на програми підготовки
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам та оцінка ступеня підготовленості вступників.

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях здійснюється за шкалою **від 0 до 200 балів**.

Кожне тестове завдання складається із 30 питань, які за ступенем складності поділені на три частини:

У **частині 1** (базовий рівень) пропонується всього 15 завдань з вибором однієї правильної відповіді. За правильне розв'язання кожного завдання вступник отримує **4 бали**. Відповідно за правильне розв'язання усіх завдань частини 1 вступник отримує 60 балів.

У **частині 2** (середній рівень) пропонується 10 завдань: тестові завдання із декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності або правильної послідовності, запис пропущеного поняття або формули. Залежно від правильності та повноти наданої відповіді вступник може отримати **2, 4, 6, 8 балів**. Максимальна кількість балів за правильне вирішення завдань частини 2 становить 80 балів.

Завдання **частини 3** (високий рівень) складає 5 завдань у відкритій формі з розгорнутою відповіддю чи розв'язком задачі, за кожну правильну відповідь вступник отримує **12 балів**. За завдання частини 3 вступник максимально отримує 60 балів.

Відсутність відповіді або неправильна відповідь оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тестової роботи – 200 балів.

Фахова атестаційна комісія оцінює роботу за загальною сумою балів, набраних вступником за результатами тестування, яка може знаходитись в межах від 0 до 200 балів.

Час виконання тестових завдань становить 180 хвилин.